

PRIOPĆENJE

O RADU II. MEĐUFAKULTETSKOG EKUMENSKOG SIMPOZIJA U LOVRANU OD 21. DO 23. RUJNA 1976.

Sudionici II. međufakultetskog ekumenskog simpozija, održanog u Lovranu od 21. do 23. rujna 1976, smatraju potrebnim na koncu svoga rada saopćiti javnosti ovo:

I.

Tri bogoslovna fakulteta u Jugoslaviji, ljubljanski, beogradski i zagrebački, organizirali su od 23. do 26. rujna 1974. I. međufakultetski ekumenski simpozij u Mariboru na temu »Pastoralni problemi kršćana u Jugoslaviji u vezi sa sakramentima, posebno u vezi s Euharistijom«. Domaćin i realizator simpozija bila je Ljubljanska teološka fakulteta. Iz ekumenske razmjene gledišta i iskustava tog simpozija nametnula se sama sobom kao ekumenski imperativ na našem tlu neophodnost organiziranja daljnjeg, II. međufakultetskog ekumenskog simpozija na temu »Evangelizacija u našem vremenu i prostoru«. Njegova realizacija povjerena je Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, koji je taj simpozij ostvario u Lovranu od 21. do 23. rujna 1976.

Sudionici toga simpozija ocjenjuju samu činjenicu ponovnog susreta profesora i studenata teologije triju naših fakulteta i trodnevni intenzivan zajednički rad kao prvorazredan ekumenski događaj.

Prisutni smatraju da je razmatrana tema bila od velikog međukonfesionalnog značenja, i sa zadovoljstvom konstatiraju da je njezina razrada bila za sve informativna, dijaloški otvorena, iskrena, i intenzivna, u čemu prepoznaju znatan ekumenski korak naprijed.

U istom smislu ocjenjuju ohrabrujućom činjenicom kako visok broj sudionika tako i njihovo aktivno sudjelovanje u radu simpozija. Jednako ih veseli i aktivna prisutnost predstavnika bogoslovnih škola izvan triju fakulteta, ekumenskih radnika, novinara i drugih gostiju. Ne manju radost im je pružila ekumenska otvorenost, izuzetno srdačan i topao prijem domaćina — Nadbiskupije riječke na čelu s metropolitom msgrom Josipom Pavlišićem, i stalna prisutnost biskupa mariborskog, predsjednika Ekumenskog vijeća BKJ, msgra Maksimilijana Drževića.

II.

Na simpoziju su održana četiri predavanja kao polazišta, i to: 1. »Evangelizacija i njezini fenomeni kod pravoslavnih« (referent dr Čedomir Drašković, Beograd); 2. »Fenomenologija evangelizacije kod katoličkih kršćana na našem tlu« (referenti dr Tomislav J. Šagi-Bunić i dr Josip Turčinović, Zagreb); 3. »Psihološko-sociološki vidici čimbenika koji pospješuju ili koče evangelizaciju« (referent dr Valter Dermota, Ljubljana); i 4. »Prednosti i poteškoće evangelizacije: teološko-pastoralni vid« (referent biskup dr Vekoslav Grmič, Maribor).

Prva su dva predavanja, dakle, iznijela fenomenologiju evangelizacije u našem vremenu i prostoru, a druga dva su tražila ciljeve i konkretne putove za neposredno evangeliziranje u našim uvjetima.

Usljedila je živa diskusija, koja je istakla i mnoge druge probleme i aspekte u vezi s evangelizacijom, i to poglavito u dva vida:

- Jedni su željeli što jasnije sebi posvijestiti što je to evangelizacija, koji su njezini sadržaji i ciljevi, dok je
- druge zaokupljalo u prvom redu pitanje, kojim se načinima i sredstvima može što efikasnije u nas provesti evangelizacija.

Ova dva naglaska prisutni ocjenjuju ne kao nasuprotna, nego komplementarna, i jednodušno konstatiraju da je evangelizacija bila i jest bitni zadatak KIRSTOVE Crkve.

Prvo od ta dva mišljenja, izražena u predavanjima i diskusijama, naglašavalo je da kršćanska crkvena evangelizacija nije i ne smije biti samo vještina i tehnika govorenja, ili propagiranja, ili saopćavanja jednog sistema ideja ili jedne ideologije. Evangelizacija također nije nametanje ljudima, ovladavanje nad čovjekom ili porobljavanje čovjeka. Ona nije ni pridobivanje (prozelitiranje) za svoju crkvenu zajednicu.

Nego, evangelizacija je propovijedanje (naviještanje) i svjedočenje dobre i radosne vijesti — E v a n đ e l j a — da je Bog, tvorac svijeta i čovjeka, poslao u svijet Sina svojega da spasi svijet; radosna vijest spasenja da je sam Bog postao čovjek kao i mi da spasi čovjeka i sjedini ga s Bogom živim i istinitim, koji je jedina punoća i autentičnost čovjeka. Evangelizacija je, zato, propovijedanje i svjedočenje riječju, djelom i životom, u Duhu i sili Božjoj, da se Bog otkrio i javio svijetu u osobnoj Riječi svojoj, Isusu Kristu, utjelovljenome, rassetome i uskrslome Spasitelju svijeta i čovjeka, i da je u istom cilju poslao Duha svoga Svetoga koji nas sjedinjuje u zajednicu i bratstvo sinova Božjih u Sinu Božjem. Iz ovoga je jasno da je evangelizacija jedno s djelom Kristovim, jer je On, u stvari, prvi i stalno prisutni evangelizator.

Crkvena evangelizacija u svijetu označava, pokazuje i daje ljudima ne samo novu spoznaju, nego i novi put i život, za njihov ulazak u egzistencijalnu osobnu povezanost i zajednicu s Isusom Kristom u Duhu Svetome, zajednicu života u Kristu koja je već ovdje i sada sudioništvo u zajedništvu života Presvete Trojice: Oca, Sina i Svetoga Duha. Ovo praktično znači da cilj evangelizacije jest obraćenje kao stvarno oslobođenje i spasenje čovjeka. Obraćenje i pokajanje od svih mrtvih djela, grijeha i zla, k Bogu živom i istinitom, i oslobođenje vjerom, ljubavlju i silom Božjom od sva-

kog robovanja vlasti grijeha, smrti i đavla, te ulazak u kraljevstvo slobode sinova Božjih, kraljevstvo autentičnog i vječnog života u Bogu, koje se na zemlji pojavljuje i anticipira u Crkvi.

Podvučeno je, zatim, da evangelizacija podrazumijeva i uključuje i osobu evangelizatorâ, kako klerikâ tako i laikâ, da isti budu vjerni (vjero-dostojni) svjedoci onoga što propovijedaju i svjedoče, a uključuje također i crkvenu zajednicu kao zajednicu stvarno evangeliziranih. Pri tome je naglašeno da crkvena zajednica ne evangelizira samo riječima, propovijedanjem, nego i svojim zajedničkim životom u ljubavi, svojim bogoslužjem, svojim molitvama i sakramentima, i prije svega svojom Euharistijom.

Dalje se ističe potreba naglasaka da evangelizacija ne znači samo ostajanje pri početnom obraćenju, nego trajan rad na spasenju, potpunom oslobođenju, posvećenju i usavršenju čovjeka do njegove ponoći i autentičnosti u Kristu. Isto tako ona znači i rad na oslobođenju, istinskom humaniziranju i preobraženju cjelokupnog čovjekovog života, kako osobnog tako i društvenog, kulturnog itd., tj. rad na spasenju svega svijeta, rad na ostvarivanju kraljevstva Božjega.

Prema tome, cilj evangelizacije ne može biti drukčiji ni manji od onoga krajnjeg cilja Crkve: spasenje, oslobođenje, proslavljenje i pobožanstvenje čovjeka i svijeta u Kristu Duhom Svetim na slavu Boga Oca, u čemu i jest krajnja svrha (naznačenje) svijeta i čovjeka.

Sa svim tim u vezi, priznata je s jedne strane potpuna zakonitost zahtjeva da se zdušno poradi na pronalaženju evangelizatorskog jezika shvatljiva današnjim ljudima, na svim područjima gdje se posreduje (prenosi) evandeoska pouka i iskustvo, prema riječima Apostola narodâ: »Svima bijah sve, da pošto-poto neke spasim« (1 Kor 9, 22).

S druge strane se uočilo da preostaje svima tražiti jasnije odgovore na niz otvorenih pitanja u vezi s evangelizacijom u našem vremenu i prostoru, u prvom redu ovih:

— Kojim kriterijima razlikovati relativno i apsolutno, božansko i ljudsko, sadržaj i povijesne oblike u kršćanskoj tradiciji?

— Dokle posuvremenjenje znači vjernost tradiciji?

— Koji je odnos između pučke pobožnosti i teologije?

— Čime kršćanska blagovijest postaje vjerodostojna sučelice suvremenom ateizmu i antiteizmu?

— Kako shvatljivo govoriti o Bogu na izlazu iz ruralne u industrijsko-tehničku civilizaciju?

— Koliko u suvremenom svijetu evangelizirati znači istodobno konkretno se angažirati za oslobođenje ljudi?

— Na međukonfesionalnom planu: koji je domašaj ispovijedanih istina u razmjeru s našom afektivnom definiranošću?

— Koje eklezialno značenje ima obitelj kao evangelizatorsko mjesto?

— Koliko naše teološke škole doista formiraju evangelizatore?

Sudionici žale što se nije uspjelo ići u dubinu svih ovih i drugih pitanja niti im posvetiti potrebnu pažnju. No istodobno u tom prepoznavaju misterijsku neiscrpnost razmatrane teme te bogatstvo i raznovrsnost teoloških nadahnuća, pa smatraju važnim još:

III.

predložiti ovo:

— da svi sudionici saopće svojim sredinama i nadležnima postignute rezultate i otvorena pitanja s ovog simpozija;

— da na svojim učilištima dalje istražuju gore navedena i s njima povezana druga teološka pitanja i da rezultate objavljuju u svojim znanstvenim glasilima;

— da se na daljnje razmatranje pokrenutih pitanja sastanu na novom, III. međufakultetskom ekumenskom simpoziju godine 1978. s radnom temom »Crkva u suvremenom svijetu«, a u realizaciji Bogoslovnog fakulteta SPC iz Beograda.

(Ovaj je tekst sastavila od II. simpozija izabrana komisija u sastavu: dr Dimitrije Dimitrijević — Beograd, dr Dimitrije Kalezić — Beograd, dr Atanasije Jevtić — Beograd, dr Amfilohije Radović — Beograd, dr Vekoslav Grmić — Maribor, dr Jože Vesenjāk — Ljubljana, dr Josip Turčinović — Zagreb i dr Đuro Kolarić — Zagreb, a plenum simpozija ga je na svom zadnjem zasjedanju dana 23. rujna 1976. dopunio i prihvatio).